

Інформаційне повідомлення

З метою консолідації та розвитку історичної свідомості Українського народу, збереження національної пам'яті та належного відзначення і вшанування пам'ятних дат і ювілеїв Верховна Рада України постановляє: ПОСТАНОВА Верховної Ради України Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2020 році (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2020, № 11, ст.65){Із змінами, внесеними згідно з Постановами ВР № 455-ІХ від 14.01.2020, ВВР, 2020, № 29, ст.204 № 847-ІХ від 02.09.2020}

**5 – 16 жовтня 2020 року
проходитиме тематична
виставка видань
з фонду ДНЛПБ України
присвячена**

90-річчю з дня народження

**Поповича
Павла Романовича**

(5 жовтня 1930, Узин, Білоцерківський район, УСРР – 29 вересня 2009, Гурзуф, АР Крим, Україна)

Перший космонавт-українець

Український радянський льотчик-космонавт № 4, генерал-майор авіації (1976), кандидат технічних наук (1977). Двічі Герой Радянського Союзу (18.08.1962 та 20.07.1974). Депутат Верховної Ради УРСР 6–11-го скликань.

Народився 5 жовтня 1930 року в селищі Узин на Білоцерківщині (тепер місто). Після війни продовжив навчання у школі № 1, працюючи кочегаром на заводі. Після школи вступив до ремісничого училища в Білій Церкві, вивчився на столяра.

1947 року вступив до Магнітогорського індустріального технікуму, який закінчив 1951 року. Паралельно займався у місцевому аероклубі.

1954 року закінчив Качинське військово-авіаційне училище льотчиків. Після закінчення училища служив у частинах ВПС СРСР.

1968 року закінчив Військово-повітряну інженерну академію імені М.Є. Жуковського.

1960 року зарахований до загону радянських космонавтів (Група ВПС № 1).

Перший політ

12–15 серпня 1962 здійснив на космічному кораблі «Восток-4» *перший у світі груповий політ* двох пілотованих кораблів, спільно з Андрієм Ніколаєвим, який пілотував космічний корабель «Восток-3». В ході групового польоту були проведені перші експерименти з радіозв'язку між екіпажами двох кораблів в космосі і взаємне фотографування, виконана широка програма науково-технічних і медико-біологічних експериментів. Попович провадив орієнтацію корабля в просторі за допомогою системи ручного управління. **В ході польоту 12 серпня 1962 року Павло Попович на прохання Сергія Корольова виконав пісню "Дивлюсь я на небо та й думку гадаю", яка стала першою піснею виконаною в космосі.** За успішне здійснення першого у світі групового космічного польоту і проявлені при цьому мужність і героїзм Попович отримав звання **Героя Радянського Союзу.**

Другий політ

Другий політ в космос Попович зробив 3–19 липня 1974 як командир екіпажу космічного корабля «Союз-14» (спільно з бортінженером Ю. П. Артюхіним). 5 липня 1974 «Союз-14» провів стиковку з науковою станцією «Салют-3», що знаходилася на орбіті з 25 червня 1974. Сумісний політ космічного комплексу «Салют-3» – «Союз-14» продовжувався 15 діб. За час польоту космонавти досліджували геолого-морфологічні об'єкти земної поверхні, атмосферні утворення і явища, фізичні характеристики космічного простору, провели медико-біологічні дослідження з вивчення впливу чинників космічного польоту на організм людини і визначення раціональних режимів роботи на борту станції. За цей політ на орбітальній станції «Салют-3» і космічному кораблі «Союз-14» **Павлу Поповичу повторно присвоєне звання Героя Радянського Союзу.**

Після космосу

Був обраний депутатом Верховної Ради УРСР (1963—1990).

З 1993 року — генерал-майор авіації в запасі. До вересня 2009 року Павло Романович працював головою ради директорів Всеросійського інституту сільськогосподарських аерофотогеодезичних досліджень.

Нагороди та відзнаки

За заслуги в освоєнні космічного простору удостоєний Золотої медалі ім. К.Е. Ціолковського (АН СРСР), медалі де Лаво (ФАІ). Йому присвоєне звання Героя Праці Соціалістичної Республіки В'єтнам. Нагороджений 2 орденами Леніна, орденом Червоної Зірки і медалями, а також іноземними орденами.

Почесні звання

Почесний громадянин українських міст Біла Церква, Полтава, Запоріжжя, Васильків.

Вшанування пам'яті

- 18 березня 1977 року Рада юних залізничників Запорізької дитячої залізниці звернулась до двічі Героя Радянського Союзу льотчика-космонавта Павла Поповича з проханням дати дозвіл на присвоєння його ім'я дитячій залізниці. Через деякий час згоду було отримано, але на подолання бюрократичних перешкод минуло кілька місяців. Лише 28 грудня 1977 року офіційно було надано Запорізькій дитячій залізниці ім'я Павла Романовича Поповича.
- Вулиці Павла Поповича є у містах Біла Церква, Кривий Ріг, Кропивницький, Донецьк, Чистякове, Первомайськ
- Провулок Космонавта Поповича у місті Житомир.